

מאן יש אומרים רשב"ג. אע"ג דקיימא לן דיש אומרים היינו ר' נתן כדאמר בסוף הוריות (דף יג:) דלסקין ליה לר' נתן יש אומרים הכא קבלה היתה צידן דהאי יש אומרים רשב"ג וכן צפק חוקת צבאים (על דף לו:) גבי ניר דקאמר מאן יש אומרים רבי אחא וצפק קמא (שם דף טו: ושם פליגי יש אומרים ור' נתן גבי איוב:

חייב מפני שהוא בנושא שבר. בהגזל קמא (צ"ק דף טז: ושם) מגיה וקאמר אימא מפני שהוא נושא שבר דפרין מינה לר' יוחנן דלמר המס טבח אומן שקלקל פטור כיון דעביד צננס ואס תאמר ומעיקרא דס"ד דמייירי הן צרייתא צננס למא היה לו להיות כנושא שבר יש לומר משום דמריבין (א) מפלע תחת פלע לחייב אדם המזיק על אונס כלאון אע"ג דלאו בכל אונס חייב כדאמר בהמניח (שם דף ס: ושם) דכאפלה וצקין זיית פטור משום דאונס הוא ולמר נמי (ו) סיטעיה ואלכולה משלמין דמי צטר זולל וגו' בעל חצית ראשון ובעל קורה אחרון חנן בהמניח (שם דף לב: ושם) דאס עמד פטור וצירושלמי נמי מוקי הא (ט) דאדס מועד לעולם בין ער בין ישן ודא"כ העמידו כלים אללו וצדן פטור וטבח אומן נמי שקלקל קאמר ר' יוחנן שפטור מ"מ אונס שקרוז לפשיעה כעין אצידה חשיב ליה בהשוואל (צ"מ דף נד:) קרוז לפשיעה ואדס המזיק חייב והוא ס"ד טבח אומן שקלקל הוא כעין אצידה וחייב כמו נושא שבר ומשני אימא מפני שהוא נושא שבר אבל צננס פטור והוא כעין גניבה שקרוזה לאונס ופטור זה אדס המזיק דאע"ג דשומר שבר חייב והכי נמי אמר צפק השורא את האומנין (שם דף פג: ושם) דמתן המעביד חצית ממקום למקום ונתקל וצדנה שומר חסם ישבע ונושא שבר ילס אלמא אע"ג דבשכר חייב צננס פטור דאונס שהוא כעין גניבה פטור: נותן

נותן לו דמי זרע אמרו לו הרבה לוקחין אותו לדברים אחרים מאן תנאי אילימא רבי יוסי ואמרו לו תרוייהו בטר רובא אזיל מר אזיל בטר רובא דאינשי ומר אזיל בטר רובא דזריעה אלא אי תנא קמא ור' יוסי אי ת"ק ואמרו לו ת"ר מהו נותן לו דמי זרע ולא הוצאה ויש אומרים אף הוצאה מאן יש אומרים אמר רב חסדא רשב"ג היא הי רבן שמעון בן גמליאל אילימא רשב"ג דמתני' דתגן המוכר פירות לחבירו וזרען ולא צמחו ואפילו זרע פשתן אינו חייב באחריותו (ה) (הא זרעוני גינה שאינן נאכלין חייב באחריותן) אימא סיפא רשב"ג אומר זרעוני גינה שאינן נאכלין חייב באחריותו ת"ק נמי הכי קאמר זרע פשתן הוא דאינו חייב באחריותו אלא לאו הוצאה איכא בנייהו מר סבר דמי זרע ומ"ס אף הוצאה ממאי דלמא איפכא הא לא קשיא כל תנא בתרא לטפויי מילתא קא אתי ודלמא כולה רשב"ג היא וחסורי מחסרא והכי קתני המוכר פירות לחבירו וזרען ולא צמחו אפילו זרע פשתן אינו חייב באחריותו (ו) (הא זרעוני גינה שאינן נאכלין חייב באחריותן) דברי רשב"ג שרשב"ג אומר (ז) (זרע פשתן הוא דאינו חייב באחריותו הא) זרעוני גינה שאינן נאכלין חייב באחריותו (א) אלא הא רבן שמעון בן גמליאל דתניא (ב) המוליד חטין לטחון ולא לתתן ועשאו סובין או מורסן קמה לנחתום ואפני פת נפולין בהמה לטבח וגיבילה חייב מפני שהוא בנושא שבר רשב"ג אומר נותן לו דמי בושתו ודמי בושת אורחיו וכן היה רבן שמעון בן גמליאל אומר [מנהג גדול היה בירושלים המוסר סעודה לחברו וקלקלה נותן לו דמי בושתו ודמי בושת אורחיו עוד מנהג גדול היה בירושלים מפה פרוסה על גבי הפתח כל זמן שמפה פרוסה אורחין נכנסין נסתלקה המפה אין האורחין נכנסין: **מתני'** המוכר פירות לחבירו הרי זה מקבל עליו רובע טנופת לסאה האנים מקבל עליו עשר מתולעות למאה ימרתף של יין מקבל עליו עשר קוססות למאה יקנקנים בשרון מקבל עליו עשר פיטסות למאה: **גמ'** תאני רב קטינא רובע קטנית לסאה ועפרורית לא ודאמר רבה בר חייא קמוספאה משמיה דרבה בורר צרור מגרנו של חברו נותן

נותן לו דמי זרע. שרוב פשתן שצולס נורע: אמרו לו. אינו חייב בצמחיותו שהרבה בני אדם לוקחין לצדיקים אחרים למאכל ולרפואה וכנגד אדם אחד שקנה י' סאין לזריעה יש מאה בני אדם שקונין מיהם סאה אחת למאכל ולרפואה וצדק רוב לוקחין אזלינן. ורבי יוסי ורבי צדק דזריעה אולי. שהיחיד הקונה לזריעה קונה יותר ממאה הקונין למאכל ולרפואה. ומיהו ת"ק דר' יוסי היינו טעמיה דודאי בטר רובא דזריעה היה לן למיזל כר' יוסי ולחייבו אלף סאין הולכין צמחון אחר הרוב דאי לא תימנא הכי אלף אזיל נמי בטר רובא דאינשי אס כן תנא איכא בין תנא קמא לאמרו לו: אילימא ר' יוסי ואמרו לו. דר' יוסי מתייב כרז דאזיל בטר רובא ולאמרו לו פטרי כשמואל דללל מייס לרובא: הא פרוייהו בטר רובא אזיל. דאפילו תנא דאמרו לו סבידא ליה כרז והאי דפטור היינו טעמיה דאזיל בטר רובא דאינשי כדמפרש טעמיה הרבה לוקחין אותו כו': ה"ג אלף אי תנא קמא ור' יוסי אי ת"ק ואמרו לו: מהו נותן לו. המוכר זרעוני גינה שאין נאכלין דלמרינן חייב בצמחיותן מה ילס מוכר לוקח: דמי זרע. ולא דמי יצאה דגרמא דעלמא הוא ופטור: אף סולא. יצאת תרומה ושכר פועלים. ונראה צעני דקנסא הוא: ומ"ס אף סולא. והכי קתני רשב"ג אומר זרעוני גינה שאין נאכלין חייב בכל אחריותן אפילו יצאה: דלמא איפכא. דרשב"ג לא מתייב אלף דמי זרע ומנלן דהא רשב"ג היא אימא רבנן היא ותנא קמא דברייתא היינו רשב"ג: הא לא קשיא. אס אין קשיא אחרת זו אינה קשיא. וכל היכא דאיכא פירכא אחריתי קאמר גמרא הא לא קשיא: ותוסרי **מסרסא** כו'. אין זה מירון דחוק (א) כו' דטוב לנו לחסרה מעט כדך משנה שמדברת בקוטר ולא ינמא יצאה איכא צינייהו דאלא על ידי דחוק מממתינן מיהו דאלא על ידי דחוק דמשמע דרשב"ג היינו ת"ק והלכך טוב לפרש דלמא רבן שמעון היא דמשמע ממני דרשב"ג היינו ת"ק: ונראה צעני דה"ג ודלמא עולה רשב"ג היא והכי קאמר המוכר פירות לחבירו ולא אמרו אפילו זרע פשתן אינו חייב באחריותן שרשב"ג אומר זרעוני גינה שאין נאכלין חייב באחריותן אלא הא ר' שמעון בן

גליון הש"ס

רשב"ג ר"ה אבדו לו בו דרועיה. ע"י ימות דף ע"ב סוף ד"ס אין:

הגהות הב"ח

המוליד חטין לטחון. אדס הממונה על כן ועלו ללחמן צמיס וטחון נמחמה לסכר הקליפה השלמה כדי שיהא טולא נקייה (ב"ק צ"ט:). ודבין או מורסן. סובין נגין ממורסן (שם). יפולין. נשבר ונפול כשחטין אותו (שם).

מוסף רש"י

המוליד חטין לטחון. אדס הממונה על כן ועלו ללחמן צמיס וטחון נמחמה לסכר הקליפה השלמה כדי שיהא טולא נקייה (ב"ק צ"ט:). ודבין או מורסן. סובין נגין ממורסן (שם). יפולין. נשבר ונפול כשחטין אותו (שם).

מפה פרוסה על גבי הפתח כל זמן שמפה פרוסה אורחין נכנסין: **מתני'** המוכר פירות לחבירו הרי זה מקבל עליו רובע טנופת לסאה האנים מקבל עליו עשר מתולעות למאה ימרתף של יין מקבל עליו עשר קוססות למאה יקנקנים בשרון מקבל עליו עשר פיטסות למאה: **גמ'** תאני רב קטינא רובע קטנית לסאה ועפרורית לא ודאמר רבה בר חייא קמוספאה משמיה דרבה בורר צרור מגרנו של חברו נותן

היה בירושלים המוסר סעודה לחברו וקלקלה נותן לו דמי בושתו ודמי בושת אורחיו וכן היה רבן שמעון בן גמליאל אומר [מנהג גדול היה בירושלים המוסר סעודה לחברו וקלקלה נותן לו דמי בושתו ודמי בושת אורחיו עוד מנהג גדול היה בירושלים מפה פרוסה על גבי הפתח כל זמן שמפה פרוסה אורחין נכנסין נסתלקה המפה אין האורחין נכנסין: **מתני'** המוכר פירות לחבירו הרי זה מקבל עליו רובע טנופת לסאה האנים מקבל עליו עשר מתולעות למאה ימרתף של יין מקבל עליו עשר קוססות למאה יקנקנים בשרון מקבל עליו עשר פיטסות למאה: **גמ'** תאני רב קטינא רובע קטנית לסאה ועפרורית לא ודאמר רבה בר חייא קמוספאה משמיה דרבה בורר צרור מגרנו של חברו נותן

היה בירושלים המוסר סעודה לחברו וקלקלה נותן לו דמי בושתו ודמי בושת אורחיו וכן היה רבן שמעון בן גמליאל אומר [מנהג גדול היה בירושלים המוסר סעודה לחברו וקלקלה נותן לו דמי בושתו ודמי בושת אורחיו עוד מנהג גדול היה בירושלים מפה פרוסה על גבי הפתח כל זמן שמפה פרוסה אורחין נכנסין נסתלקה המפה אין האורחין נכנסין: **מתני'** המוכר פירות לחבירו הרי זה מקבל עליו רובע טנופת לסאה האנים מקבל עליו עשר מתולעות למאה ימרתף של יין מקבל עליו עשר קוססות למאה יקנקנים בשרון מקבל עליו עשר פיטסות למאה: **גמ'** תאני רב קטינא רובע קטנית לסאה ועפרורית לא ודאמר רבה בר חייא קמוספאה משמיה דרבה בורר צרור מגרנו של חברו נותן

(א) נראה דל"ל דמי סהו אלף מזה דלמא איפכא הא לא קשיא וכו'. (ב) ורבי יונה שאין נאכלין חייב באחריותו ונתן לו דמי זרע וכו'. (ג) כ"ל דקא קשיא לן דלמא איפכא הא לא קשיא וכו'.

6) מ"ק א' ו' ללא פ"ב מ"א,
7) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
8) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
9) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
10) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
11) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
12) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
13) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
14) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
15) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
16) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
17) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
18) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
19) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
20) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
21) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
22) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
23) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
24) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
25) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
26) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
27) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
28) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
29) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
30) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
31) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
32) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
33) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
34) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
35) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
36) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
37) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
38) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
39) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
40) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
41) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
42) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
43) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
44) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
45) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
46) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
47) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
48) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
49) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
50) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
51) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
52) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
53) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
54) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
55) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
56) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
57) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
58) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
59) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
60) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
61) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
62) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
63) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
64) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
65) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
66) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
67) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
68) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
69) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
70) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
71) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
72) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
73) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
74) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
75) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
76) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
77) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
78) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
79) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
80) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
81) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
82) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
83) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
84) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
85) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
86) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
87) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
88) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
89) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
90) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
91) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
92) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
93) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
94) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
95) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
96) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
97) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
98) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
99) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,
100) ז"ב ט"ז א' ו' ו' כ"א כ"ב
ט' ד' ר"מ ט' ג' לנ"ג ר"מ,

גליון הש"ס

רשב"ם ד"ה נוהן בו ד"ה
לגולן לפטר: (9) בא"ר
פסקין הלבית בב"ב. קשה
ליה רבה דהתם דהתם יורה
ר"ה הוא סוכה בב"ב
דהשוק שפוטו של חב"ו
פטר. ומ"ה ויורה ח"ו
במתא וכו' ומותרין בלמ"ה
מהש"ס:

הגהות הב"ח

(6) תוס' ד"ה וכן ט"ו א"ה
לגולן לפטר: (9) בא"ר
פסקין הלבית בב"ב. קשה
ליה רבה דהתם דהתם יורה
ר"ה הוא סוכה בב"ב
דהשוק שפוטו של חב"ו
פטר. ומ"ה ויורה ח"ו
במתא וכו' ומותרין בלמ"ה
מהש"ס:

מוסר רש"י

נותן לו דמי חטין. ש"ן
ד"ך לטורח וכן נמכרין
במך חטין. ויורה ח"ו.
שיש בה רובע. רובע ק"ב.
אלו זע רובע הק"ב ממעטו
ועסקתו (מ"ה ט"ו).

נותן לו דמי חטין. שהרי הפחיתו במדה דליהו הוה מוזין ליה עם חטין ועפרורית מקבל ויקרא אבל לחזור ולעבד אינו יכול להשתא עושה עולה בידים וכתיב ויקרא לו לא תעשו עול וגם לוקח לא ממילא מה שנתערב מעצמו עם התבואה בע"כ של מוכר וכשצורך החרור ומשליך מוך היק בידים הוא שאותן לרורות היו לו שוין כמו חטין וא"כ לא חשבי ליה היק גמור דמי"מ הן גופן אינן שוין כלום ליחייב מיהא משום דינא דגרמי כגון השוק שטרומיו של חב"ו והמקדש כנס והיורע כללית כשה חב"ו דנהיהא שעתא קגזיל ליה מיד ממונו אע"פ שאינו ניכר דהא פסקינן הלכתא דב"ק (דף ק.) וכו"מ דל"ן דינא דגרמי ואמרין נמי התם הוה עובדא וכפיהה פרס לרב אשי ואגבייה כי כשורא לנלמי (שם נ"ה) וגרמא במוקין דק"י"ל (3) דפטור היינו כגון שולח את הבערה ביד חרש שטוה וקטן שההיק ניכר אבל אינו עושה אותו בידים אלא גורם עכשיו שיבא היק ממילא לאחר זמן אבל דינא דגרמי בידים הוא מוזק אלא שאין ההיק ניכר: ומשני קטניס מקבל עליו רובע. דמתי רב קטניס אבל עפרורית פחות מרובע משוה הוא דמקבל אבל רובע בעפרורית מקבל מרובע בקטניס לא מרובע: חטין מקבל עליו כו'. כלומר אם חטין מוכר לו מקבל עליו לוקח כו'. קטניס אורחיה לגדל בחטין ונישבות בשעורים ועפרורית בעדשים. נישבות קש שניזרה בנישבו: מאי לאו הוא הדין לחטין ושעורין. דמקבל עליו רובע עפרורית והאי דקמתי לה גבי עדשים אורחא דמילתא קמתי שמתי טעמא הללו מוזין זה בזה זה בזה: דמיעקר עקרי להו. ולא

נותן לו דמי חטין. שהרי הפחיתו במדה דליהו הוה מוזין ליה עם חטין ועפרורית מקבל ויקרא אבל לחזור ולעבד אינו יכול להשתא עושה עולה בידים וכתיב ויקרא לו לא תעשו עול וגם לוקח לא ממילא מה שנתערב מעצמו עם התבואה בע"כ של מוכר וכשצורך החרור ומשליך מוך היק בידים הוא שאותן לרורות היו לו שוין כמו חטין וא"כ לא חשבי ליה היק גמור דמי"מ הן גופן אינן שוין כלום ליחייב מיהא משום דינא דגרמי כגון השוק שטרומיו של חב"ו והמקדש כנס והיורע כללית כשה חב"ו דנהיהא שעתא קגזיל ליה מיד ממונו אע"פ שאינו ניכר דהא פסקינן הלכתא דב"ק (דף ק.) וכו"מ דל"ן דינא דגרמי ואמרין נמי התם הוה עובדא וכפיהה פרס לרב אשי ואגבייה כי כשורא לנלמי (שם נ"ה) וגרמא במוקין דק"י"ל (3) דפטור היינו כגון שולח את הבערה ביד חרש שטוה וקטן שההיק ניכר אבל אינו עושה אותו בידים אלא גורם עכשיו שיבא היק ממילא לאחר זמן אבל דינא דגרמי בידים הוא מוזק אלא שאין ההיק ניכר: ומשני קטניס מקבל עליו רובע. דמתי רב קטניס אבל עפרורית פחות מרובע משוה הוא דמקבל אבל רובע בעפרורית מקבל מרובע בקטניס לא מרובע: חטין מקבל עליו כו'. כלומר אם חטין מוכר לו מקבל עליו לוקח כו'. קטניס אורחיה לגדל בחטין ונישבות בשעורים ועפרורית בעדשים. נישבות קש שניזרה בנישבו: מאי לאו הוא הדין לחטין ושעורין. דמקבל עליו רובע עפרורית והאי דקמתי לה גבי עדשים אורחא דמילתא קמתי שמתי טעמא הללו מוזין זה בזה זה בזה: דמיעקר עקרי להו. ולא

קוראין הלכך שכיח בזה עפרורית טפי: אלא טעמא כו'. כלומר כיון דלמחר דמיעקר עקרי להו והלכך בזה עפרורית טובא א"כ דוקא נקט בעדשים רובע עפרורית משום דשכיחי בזה אבל חטי ושערי אין לומר רובע עפרורית דהא לא שכיח כ"כ תפשוט מיהא סיוע לדברין שהיית מתרין עפרורית פחות מרובע דאם איתא דה"ה לחטי ושערי ליתני רובע עפרורית בחטין ואנא חמינא כ"כ בעדשים: ועולם. אימא לך חטי ושערי מקבל רובע עפרורית ודקשיא לך רובע אלא רובע א"כ. דמן הוה א"כ. לוקח להפסיד בטעמא דנראה דנעניו שיש בו טעמא יותר מרובע ונא לוקח לנפוחו לדעת א"כ שם יותר מרובע ומנאל בו יומר: מנפא א"כ כולן. ויחזיר לו המוכר חטין כנגדן או מעות ולא יאמר רובע כבר מחלת והמתר אשאל לך: אפירי שפירי ייב. דלא מחיל טעמא כלל אלא מפני שטורח הוא לנפוחו בשביל דזר מועט והלכך כי ליכא אלא רובע לא טרח לוקח לנפוחו דכי אמר ליה מוכר ללוקח אני אומר שפירות יפין הן ואם תאמר אינן יפין או טרח ונפא אוחס או אייתי רחיה כמה יש טעמא ואשאל לך ובשביל רובע לא טרח דלא שכרו בהפסד טרחו אבל כי איכא יותר מרובע טרח לוקח לנפוחו וכיון דהתמיל לטרוח טורח ומנפא את כולו דדבר קל הוא לגמור הניפו מאלתר שהתמיל והלכך לא מחיל ומיהו היכא דליכא אלא רובע א"כ נא לנפוחו הרי בטלה דעתו ופטור מוכר: ואמרי לה קנסא. דמן הדין אפי' טפי מרובע מחיל אינש ואפירי דלאו שפירי מכל וכל יהיב לוקח וזו שיועד הוא דדרך תבואה להיות בה טעמא ומחיל הלכך רובע לא קניס דהא שכיח וליכא למימר דערובי עריב בידים אבל יתר מרובע לא שכיח בתבואה ואיכא למימר דליהו המוכר הוא דעריב בידים וכיון דעריב קנסוהו רבנן ככוליה דליכא למימר כוליה עירב. ונפקא מינה דאי ידעיןן ביה דלא עריב אפי' טפי מרובע הוה מחילה וקנה לוקח והיינו דליכא צ"ן דינא לקנסא: מייסיבי. אלישנא קמא דלמרי ליה דינא קפרין ולא חקנסא: כל סאה. תבואה שיש בה רובע אחר ממין אחר ימעט דלא ליהוי רובע ואח"כ זרעו וכן פ"י רבינו חננאל. א"כ נורעו אלא שלא נשרשו עדיין ימעט אבל אם נשרשו אין להם שום תקנה שכבר נאסרו בהשרשה כדנפקא לן בפסחים בפרק כל שעה (דף כה). מהמלל (דברים כג) והזרע זרע מעיקרו בהשרשה ובספרי (נמי מניא לה צדדיה התבואה משמשיש: סבבה דרובע דכלאים. האוקר התבואה משום כלאים חסוב הוא מן החורה ולא בטיל כי היכי דחשיב יותר מרובע טעמא לגבי מכירה דלא בטיל והוא הדין דפחות מרובע דכלאים בטל כרובע טעמא: וקטני ימעט. ויעמידנו על שיעור הבטל דהיינו פחות מרובע. ואע"ג דליסור כלאים חסוב הוא שאין צ"ד יכולין להפקיע איסור אפי"ה לא מחמירין ביה למימר דכיון דטרח לטרוח כולו כ"כ גבי מכירה דקיל שהרי צ"ד יכולין להפקיע ממון של זה לחבירו דהוה להו למימר ימעט ויעמידנו על שיעור הבטל דהיינו רובע ואע"ג דלפירי שפירי ייב אינש וזו ובעטפי מרובע עבד דטרח ככוליה ולא מחיל אפי"ה כיון דרובע מחיל אינש צפטי מרובע נמי יעמידנו על רובע ולא ינפא את כולו וקשיא לרב הוה דלמרי מנפא את כולו. ומיהו הוה מני לתרזי דלא דמי טעם דטעמא לטעם דכלאים לא כך דהתם במחילה תליא מילתא דרובע מחיל אינש משום טרחא אבל יותר מרובע לא מחיל אינש אפי' פחות מרובע שבו נקל לו לטרוח ככולו מאלתר אלא דעדיפא מינה קמתרין ליה: כרובע דהכא דמי. דשניהן בטילין מן הדין והלכך די במיעוט דהא אפי' מיעוט לא הוה ר"ך דהא בטיל אלא חומרא בעלמא הוא כדמפרש ואזיל אבל יותר מרובע דכלאים אימא לך שאם בא למעט ממעט את כולו: אי הכי. דמשום חומרא דכלאים ממעט ולא מן הדין: אימא

נותן לו דמי חטין. פי ריב"ז דהיינו כר"ש דלמרי (ב"ק נ"ה): דבר הגורם לממון כממון דמי דמחייב בגול חמך ועבר עליו הפסח (ז"ב אחר ושרפון) ולרי נראה דלמי אפי' כרנבן דתסם ודאי לאו כממון דמי שאינו שוה כלום אלא (6) סלגולה לפטר בו אבל הכא הוה כאליו גול חטין עצמן שהוא מוכר לרורות לכל אדם כמו חטין ולא דמי לשוק שטרומיו של חב"ו (6) דהתם (6) נירא בעלמא הוא דקלא ליה ולא את חסוב:

נותן לו דמי חטין. פי ריב"ז דהיינו כר"ש דלמרי (ב"ק נ"ה): דבר הגורם לממון כממון דמי דמחייב בגול חמך ועבר עליו הפסח (ז"ב אחר ושרפון) ולרי נראה דלמי אפי' כרנבן דתסם ודאי לאו כממון דמי שאינו שוה כלום אלא (6) סלגולה לפטר בו אבל הכא הוה כאליו גול חטין עצמן שהוא מוכר לרורות לכל אדם כמו חטין ולא דמי לשוק שטרומיו של חב"ו (6) דהתם (6) נירא בעלמא הוא דקלא ליה ולא את חסוב:

נותן לו דמי חטין. פי ריב"ז דהיינו כר"ש דלמרי (ב"ק נ"ה): דבר הגורם לממון כממון דמי דמחייב בגול חמך ועבר עליו הפסח (ז"ב אחר ושרפון) ולרי נראה דלמי אפי' כרנבן דתסם ודאי לאו כממון דמי שאינו שוה כלום אלא (6) סלגולה לפטר בו אבל הכא הוה כאליו גול חטין עצמן שהוא מוכר לרורות לכל אדם כמו חטין ולא דמי לשוק שטרומיו של חב"ו (6) דהתם (6) נירא בעלמא הוא דקלא ליה ולא את חסוב:

רבינו גרשום

ועפרורית רובע לא מקבל והתניא וכו' רובע נישבות: היינו אבך קש שנישבות: עדיש מקבל עליו רובע עפרורית. אלא דעפרורית מקבל רובע עדיש ומשני ליעולם בשאר פירות פחות מרובע מקבל רובע לא מקבל ושאר עישים דקמתי רובע מקבל משום דמיעקר עקרי להו עם השרשין מן האדמה ומייתי בהו עפרא. אבל חטי ושערי ושאר פירי דחצינן להו מיתנד ולא מייתי עפרא בהדיה פחות מרובע מקבל רובע לא מקבל. השתא דוק מינה טעם דעדיש רובע מקבל משום דמיעקר עקרי להו אבל חטי ושערי לא מקבלי רובע השתא לפשוט מינה דעפרורית דחטי ושערי רובע לא מקבל אבל פחות מרובע מקבל. והכי נמי אמר רב קטינא מותרין לא כחילה ונהגה"ה) כדמשמע פרק כל הבשר (חולין דף קטו). דפריך אלא מעתה כלאי זרעים ליתסרו דהא כל שמיעבתי לך הוא ומשני מה כהמתן היואל ממנה מותר אף שדך כן ואלישנא דקנסא פריך דקמתי ימעט ולא קניסין פחות מרובע אלא רובע אבל אלישנא דלינא לא מני פריך דלא דמי דהתם משום דטפי מרובע לא מחיל כו' כדפירש ר"ש גופיה דה"מ לשוני הכי ומינה יש לייסד דפריך נמי אלישנא דלינא דלמרי דכל שדך בני אדם הסכימו כלאים הוה א"כ הסירם ולכך הוהיל דוכך בני אדם כשבאין לנפוח מנפין הכל בכלאים נמי ליהוי כלאים עד שיסיר הכל מכל מקום ללישנא דקנסא מיושב טפי והוה מני לשנוי דסבר כר' יוסי דלמרי יצור אלא רוצה להעמיד כדברי הכל:

